

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 20P/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122204415
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miron Čiževský
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7122204415.2

Uznesenie

Okresný súd Košice I vo veci starostlivosti súdu o maloletú T. Š., nar. XX.X.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa matky: K.. U. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XX/A, J., zastúpená JUDr. Evou Hencovskou, advokátkou so sídlom Bajzova 2, Košice a otca: S.. S. Š., R.. XX.X.XXXX, bytom K. XX/A, J., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, matka maloletej návrhom doručeným súdu dňa 17.5.2022 žiadala nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd zveril maloletú T. Š., R.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

2. Návrh odôvodnila tým, že otec maloletej podal návrh na rozvod manželstva a vzťahy medzi rodičmi sú napäté. Po rozpade vzťahu matka požiadala otca, aby odišiel zo spoločnej domácnosti a ona ostala s maloletou sama. Otcovi nebránila v styku s maloletou, mohol kedykoľvek za ňou prísť. Pri preberaní dcéry však otec matke vulgárne nadával a vyvolával konflikty. Postupom času sa otcovi prestalo páčiť, že je maloletá s matkou a raz, keď si pre dieťa prišiel, už jej ho nevrátil. Od toho času otec svojvoľne rozhoduje, kedy a kde môže matka tráviť čas s maloletou. Z dôvodu pracovnej vyťaženia otca je maloletá väčšinu času so starými rodičmi. Matka sa dožaduje stretnutia s maloletou každý deň, maloletá taktiež, plače, že chce byť so svojou mamkou, chce s ňou spinkať. Matka vyzdvihovala maloletú zo škôlky, a tak udržiavali kontakt, na čo otec reagoval tým, že dcéru vyzdvihoval zo škôlky skôr, čím znemožnil matke stretnúť sa s ňou. V prípadoch, keď otec dovolil styk matky s maloletou, neustále ju kontroloval. Kontrola zo strany otca vyústila do nátlaku, kedy matka mohla tráviť čas s maloletou iba v dome na K. ulici. Ako náhle zistil, že matka sa nachádza s maloletou na inom mieste, dieťa mu musela priniesť. Pred tým, než otec odovzdal maloletú matke, jej dal do bundy sledovacie a odpočívacie zariadenie. Maloletá bola často krát svedkom výstupov otca, ktoré sa vyostрили a začal sa vyhrážať nielen matke, ale aj jej rodičom a priateľovi. Pred maloletou opakoval, že matka je zlá a nechce si pre maloletú prísť, nechce s ňou byť. Situácia vyvrcholila incidentom, kedy kolízna opatrovníčka vykonávala prešetrenie rodinných pomerov. Matka sa dohodla s otcom, že v daný deň vyzdvihne maloletú zo škôlky o 16.00 hod.. Keďže matka pracuje v blízkosti bydliska otca, videla ho ako o 13.00 hod. prichádza aj s maloletou k sebe domov. Matke nepovedal, že maloletú už vyzdvihol a ponechal ju v tom, že pre dieťa má ísť ona o 16.00 hod.. K tejto skutočnosti matka konfrontovala otca, od ktorého práve odchádzala kolízna opatrovníčka. Otec nechcel matke odovzdať maloletú a verbálne na ňu útočil. Následne sa kolíznej opatrovníčke podarilo presvedčiť otca, aby matke umožnil stráviť čas s dieťaťom. Matka zdôrazňuje, že maloletá je vo veku piatich rokov, kedy je pre ňu matka najbližšou vzťahovou osobou. O maloletú sa starala od narodenia, trávili spolu celé dni, a preto je toto náhle odlúčenie pre maloletú traumatizujúce. Otec sa stavia do role preferenčného rodiča a maloletú od matky izoluje. Svojim

nezodpovedným konaním tak môže otec výrazne a nezvratne narušiť vzájomný vzťah matky a dcéry. Na základe uvedeného v záujme zachovania práv maloletej matka považuje urgentný zásah súdu za nevyhnutný.

3. Z obšírnej správy kolízneho opatrovníka zo dňa 25.5.2022, ktorý vykonal rozhovory s matkou, otcom aj maloletou a prešetril pomery domácností rodičov vyplýva, že vzťahy medzi rodičmi a ich vzájomná komunikácia je vážne narušená. Otec nepovažuje záujem matky o maloletú za úprimný a adekvátny, podľa neho matka uprednostňuje svoje záujmy. Uviedol, že matka ho v septembri 2021 prosila, aby s dcérou opustil spoločnú domácnosť, pretože si potrebuje oddýchnuť. Do novembra 2021 sa rodičia vedeli dohodnúť na starostlivosti o maloletú, následne keď vyšlo na povrch, že má matka partnera, otec podmieňoval stretávanie matky s maloletou s pobytom matky na adrese jej trvalého bydliska, kde má dieťa podľa jeho vyjadrenia svoje zázemie. Nepraje si, aby dieťa chodilo k cudzím ľuďom a prespávalo tam. Rodičia protichodne popisujú situácie, ktoré vznikajú pri preberaní a odovzdávaní maloletej. Dňa 3.5.2022, napriek tomu, že sa rodičia dohodli na tom, že matka vyzdvihne maloletú zo škôlky o 16:00 po tom, čo otec zistil, že matka sa chystá s maloletou k jej priateľovi, maloletú vyzdvihol zo škôlky o 14.30 hod. a pred 16.00 hod. ju zobral do mesta. Následne išiel otec s maloletou do prevádzky matky za účelom dohody. Matka sa maloletú snažila vziať aj násilím, aj keď jej to prišlo neľudské a videla ako maloletá trpí. Zavrela prevádzku a zamkla dvere, maloletá tak bola vo vnútri a otec pred prevádzkou. Podľa vyjadrenia otca maloletá vrešťala a kričala. Po otvorení dverí vybehla von a chytila otca za ruku, následne otec odišiel s maloletou.

4. V dňoch 13.5 a 15.5.2022 došlo taktiež ku konfliktnej situácii medzi rodičmi. Dňa 13.5.2022 sa podľa vyjadrenia otca dohodli s matkou maloletej, že matka si vyzdvihne maloletú z materskej školy. Následne večer volal matke, či mu prinesie maloletú, na čo mu matka povedala, že maloletá chce ostať s matkou. Uvedené si otec chcel overiť aj u maloletej a spýtal sa jej, či naozaj chce ostať spať v cudzom prostredí a s cudzími ľuďmi na O. XX C. J. u priateľa matky. Maloletá jasne povedala, že chce ísť preč, čo matka nechcela akceptovať. Uvedenú situáciu matka vysvetlila a uviedla, že u priateľa sa hrali, grilovali, čo dokladovala fotografiami. Otec telefonoval maloletej, že príde pre ňu a zoberie ju domov. Pýtal sa maloletej, či chce ísť s ním domov, maloletá povedala, že áno a následne sa rozplakala, keď sa jej matka opýtala, s kým chce zostať na noc, maloletá povedala, že s mamkou. Dňa 15.5.2022 boli rodičia dohodnutí, že matka donesie maloletú otcovi. Otec volal matke, ktorá mu oznámila, že mu maloletú neodnesie a má prísť pre maloletú sám. Na základe toho otec usúdil, že matka si asi vypila alkohol so svojim priateľom a už mu maloletú nechce doniesť. Otec ju išiel vyzdvihnúť. Podľa vyjadrenia otca bola maloletá po víkend zanedbaná, unavená, nemala umyté vlasy a bola špinavá. Uvedenú situáciu matka vysvetlila tým, že okolo 18.30 hod. sa vrátili z výletu domov a zavolali otcovi, aby prišiel pre maloletú. Uviedla, že celý víkend nepožila alkohol, stále používa motorové vozidlo, preto si to nemôže ani dovoliť. Argumentovala tým, že ona nie je taxikár. Ku hláseniu otca, že dieťa bolo špinavé a zanedbané uviedla, že dieťa bolo deň predtým osprchované, neumýva mu každý deň hlavu, má stále voňavé, čisté veci. Dieťa bolo unavené z celodenného výletu.

5. Z rozhovoru kolízneho opatrovníka s matkou vyplýva, že od novembra 2021 žije u priateľa X.. W. W. na O. XX C. J.. Uviedla, že s maloletou sa môže stretávať iba s povolením otca a len tam, kde to otec nariadi. Ak to tak nie je, otec maloletej sa vyhráza jej aj jej rodinným príslušníkom. Uvedenú situáciu vníma ako psychický teror. Finančne sa otec o dieťa stará, maloletá navštevuje materskú školu, za ktorú poplatok uhrádza otec. Matka kupuje maloletej veci podľa potreby. Ďalej matka uviedla, že na mieste súčasného pobytu u priateľa má vytvorené nadštandardné podmienky pre psychický a fyzický vývin dieťaťa. Matka na záver uviedla, že žiada neodkladným opatrením zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti, určiť styk otca s maloletou každý druhý týždeň od piatku do nedele. Počas týždňa, keď otec nemá dieťa cez víkend, určiť styk otca s dieťaťom od utorka do stredy s prespaním u otca. Taktiež uviedla, že dieťa v súčasnosti viac preferuje matku. Po celý čas rozhovoru dokladovala množstvo fotografií z akcií, detských osláv, ktorých sa zúčastňovala matka s maloletou. Tieto fotografie stále posielala aj otcovi, čím mu dokladuje, že dieťa je v pohode, je veselé, teší sa.

6. Z rozhovoru kolízneho opatrovníka s otcom vyplýva, že ak má dieťa skleslú náladu otec to pripisuje tomu, že maloletá spala u cudzej osoby, priateľa matky. Na uvedené ho vraj upozornila aj učiteľka zo škôlky. Skleslú náladu maloletej matka absolútne nepripisuje pobytu u jej priateľa, maloletá sa u priateľa matky po celý čas správala normálne, spala s matkou na manželskej posteli, hoci má v jej detskej izbe samostatnú detskú posteľ. Ďalej matka uviedla, že sa s otcom dieťaťa dohodli na tom, že sa stále opýtajú

maloletej, kde chce spať. Ak maloletá prejaví vôľu spať u otca, matka zavolá otcovi, že ju donesie. Otec uviedol, že maloletá jemu aj matke výslovne hovorí, že nechce chodiť k cudziemu človeku, lebo táto skutočnosť na ňu nemá dobrý vplyv, čo otcovi potvrdili aj v materskej škole učiteľky, že odkedy je s otcom, tak má režim a chce sa zapájať do školských aktivít a viac komunikuje s ostatnými deťmi.

7. Zo strany kolízneho opatrovníka bolo uskutočnené sociálne zisťovanie na adrese súčasného pobytu matky na O. XX, v byte otca maloletej na H. XX a v byte matky na adrese K.I. XX/A. Pri sociálnom zisťovaní v rodinnom dome priateľa matky bolo zistené, že matka žije v priestrannom dome, ktorý je komplet zariadený, čisto udržiavaný. Maloletá má detskú izbu pekne dievčensky zariadenú. Má tam samostatnú posteľ, nábytok a hračky. Izba pôsobí útulne. Kolízny opatrovník prešetril pomery aj v domácnosti matky na Mäsiarskej ulici aj napriek skutočnosti, že sa v tomto byte nemieni zdržiavať z dôvodu strachu z manžela. Byt matky je takisto komplet zariadený, čisto udržiavaný. Maloletá má v obývacej miestnosti detský kútik s hračkami. Posteľ maloletej je v spálni vedľa manželskej posteli. Maloletá uviedla, že je rada s mamkou, matka s ňou pekne a milo rozprávala, hovorila jej o tom, že u W. (priateľ matky) môže plávať, má tam hračky. Pri jednom z preberaní maloletej, kedy sa rodičia dohodli, že matka vyzdvihne maloletú zo škôlky, bola prítomná aj kolízna opatrovníčka. Matka vyšla zo svojej prevádzky, vrúcne objímala dieťa, pričom bolo vidno, že dieťa sa rozhodovalo medzi matkou a otcom.

8. Zo šetrenia pomerov v domácnosti otca vyplýva, že byt je takisto komplet zariadený, čisto udržiavaný. Maloletá má detskú izbu zariadenú primerane jej veku. Izba pôsobí útulne. Počas sociálneho zisťovania otec kolíznemu opatrovníkovi prízvukoval, že o maloletú sa stará sám, matka sa maloletej a domácnosti nevenovala dostatočne a z vedomostného hľadiska jej podľa neho nie je schopná dať nič. Následne bol vykonaný rozhovor s maloletou, otec nebol prítomný pri vedení rozhovoru. Na začiatku rozhovoru maloletá uviedla, že navštevuje materskú školu. Uviedla, že je u ocka a pôjde ku mamke. Keď je u ocka, pozerá len telku, nechodí na ihrisko, lebo na H. ulici nie je. Chodí na tanečnú s tatíkom. Na otázku, či pozná uja W. - priateľa matky uviedla, že nie.

9. Pri šetrení pomerov v domácnosti matky došlo k stretnutiu rodičov, ktoré bolo vo viac ako búrlivej atmosfére, zo strany otca odznelo množstvo výčitiek sprevádzaných aj vulgarizmami na adresu matky. Bol tam krik, hádky, to všetko pred dieťaťom. Otec niekoľkokrát zmenil svoje stanovisko ohľadne stretnutia matky s dcérou, resp. jej odovzdania matke, ako to bolo dohodnuté predtým. Kopal na dvere prevádzky matky, neustále nazýval matku klamárkou aj pred dieťaťom. Situácia bola veľmi stresujúca nielen pre dospelých, ale najmä pre krehkú psychiku dieťaťa v tak útlom veku. Na základe dohovárania kolízneho opatrovníka, napokon otec privoľil, aby si matka mohla zobrať k sebe dieťa s tým, že matka oznámi otcovi, kedy mu dieťa vráti. Obom rodičom bolo navrhnuté poskytnutie pomoci a poradenstva zo strany Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR J.X., na čo otec zareagoval, že konečne niekto matku vyšetří.

10. Na základe uvedených skutočností, rozporuplných tvrdení zo strany oboch rodičov, neschopnosti rodičov sa dohodnúť na úprave styku so zreteľom na najlepší záujem maloletej, kolízny opatrovník odporučil vydať neodkladné opatrenie, ktorým bude maloletá dočasne do rozhodnutia vo veci rozvodu manželstva zverená do osobnej starostlivosti matky. Styk otca s maloletou upraviť rozšíreným stykom tak, že každý druhý víkend od piatku do nedele je otec oprávnený sa s maloletou stretávať. V týždni, keď nie je stanovený styk otca počas víkendu, upraviť styk od utorka do stredy s prespaním u otca.

11. Okrem vyššie uvedených skutočností súd zistil, že na tunajšom súde prebieha pod sp.zn. 20P/35/2022 konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Konanie doposiaľ nie je skončené.

12. Okresný súd Košice I, uznesením č.k. 20P/36/2022-13 zo dňa 27.4.2022 zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým zveriť maloletú dočasne do jeho osobnej starostlivosti. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.5.2022.

13. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

16. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d.) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

18. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

19. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

20. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

21. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

22. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

23. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

24. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovel.

25. Podľa čl. 1 základných princípov CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

26. Podľa ust. § 28 ods. 2 zák. č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

27. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva za splnenia akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie naliehavosti potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Práve táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Vyhodnotenie pomerov, či a kedy je takáto dočasná potreba úpravy daná, je ponechaná výlučne na úvahu súdu, zároveň je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníkov nariadením neodkladného opatrenia.

28. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby zo strany matky bola osvedčená danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej a dočasnej úpravy. Vychádzajúc z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že matka nepreukázala

naliehavú potrebu nariadiť neodkladné opatrenie o zverení maloletej do jej osobnej starostlivosti ani ujmu, ktorá by maloletej nenariadením neodkladného opatrenia vznikla a ktorá by vyžadovala okamžitý zásah súdu vo forme neodkladného opatrenia. Zo samotného návrhu ako aj z rozsiahlej správy kolízneho vyplýva, že maloletá sa od septembra 2021 nachádza vo faktickej starostlivosti otca, má pravidelný kontakt s matkou a zo strany otca má riadne zabezpečenú starostlivosť. Súd mal za osvedčené, že maloletá rada trávi čas s oboma rodičmi, nemá problém odísť ani s jedným z nich, vyhľadáva však uistenie, že je to v poriadku a chce vyhovieť obidvom rodičom. Súd nevyhovел návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia aj vzhľadom na výrazne protichodné tvrdenia rodičov vyplývajúce zo správy kolízneho opatrovníka, ktoré nemal za osvedčené. Z obsahu spisu je zrejmé, že vzťahy medzi rodičmi maloletej sú problematické. Dôsledné skúmanie týchto vzťahov a ich dopad na zdravotný stav maloletej si vyžaduje rozsiahle a časovo náročné dokazovanie presahujúce rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Nezhody medzi rodičmi ohľadom výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu nepredstavujú samé o sebe zákonný dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia. Skutočnosti uvádzané matkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú nepochybne relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, nie však pre okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Bez toho, aby boli náležite prešetrené a zistené pomery v rodine, čo však v rámci rozhodovania o neodkladnom opatrení nie je možné, súd nemohol takémuto návrhu matky vyhovieť.

29. Záverom súd poznamenáva, že nič nebráni matke podať riadny návrh vo veci samej na úpravu práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu. Uvedené však musí byť predmetom dôkladného dokazovania, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vo veci s cieľom dosiahnuť a zabezpečiť najlepší záujem maloletej.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.